

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben bárhöz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, május 27.

A monarkia reménye.

Körber miniszterelnöknek mondását kolportálják széles körökben, mely szerint Széll »a monarkia reménye és jövője.«

Ha ez a mondás nem csupán túlmeleg védelmi elszólás volt Széll mellett a szombati osztrák támadások visszautasítására, hanem jól megfontolt kijelentése a császári udvarban grata persona Körber urnak, akkor nem kevesebbet jelent, mint hogy Széllnek nagyobb hatáskör van kiszemelve, hol az egész monarkia tőle remélné javát.

Ez pedig magyarra fordítva, külügyminiszterséget jelent.

Út már magyar ember a külügyminiszteri székben s a keserves 66 után, a mit haladt a monarkia, az mind Andrassy Gyula nevéhez fűződik.

Utódai nem bővítették nagy stílus politikáját, sőt elvesztettek belőle lábuk alól egy pár szilárd követ s összes külpolitikánk a szigorú semlegesség alapjára állt, a csendes szemlélődés alapjára, ama mondás szerint, hogy valahogyan csak lesz, mert hiszen úgy sohase volt, hogy valahogy ne lett volna.

Andrassy örökét venné hát Széll kezelése alá s a ki mint ő, úgy ismerné Andrassy gondolat menetét, olyan alig akad több az országban.

Az ellentétek elsimitásában is kitűnő mester Széll s abban is, hogy az ellenkező meggyőződést is ki tudja használni

a maga céljaira. Tisztakezűségét sem vonhatja kétségbe senki, hiszen Bosznia okkupációja alkalmával le tudott mondani a pénzügyminiszterségről s midőn ismét hatalomra jutott a megroppant szabadelvű pártban, nem felt a leghatalmasabb fegyvert, a választási korrupciókat eldobni maga és pártja kezéből.

Ezen kvalitásai jobban értékesíthetők is volnának a nagy politikában, mint a mi apró klikkjeinkkel folyton felujuló taktikázásoknál.

Ott okos körültekintés az, ami nálunk lanyhaság, ott simaság, ami nálunk gyengeség, ott sikert hoz, mi nálunk csak fel-tűnést. Klasszikus zenészek szűk a magyar zene s amennyit javítani akar rajta, annyit ront.

Nem nagy politikus, de jó belpolitikus a magyar állam életszükséglete.

Nem a külső bajok nyomnak el minket, hanem belső sorvadásunk.

Nem is kell szociális bajainkra hivatkozni, elég ha közéletünk góczpontjára nézünk — parlamentünkre.

A régi rendszer egyszerűen tarthatatlanná vált. Az erkölcsi csömör ölte meg. És meg is látszott a vágy valami tisztább után, az inkompatibilitási és választási törvények alkotásánál. Meglátszott a bizalom teljes megrendülése a mandátum bíraskodás kérdésénél, melyet a Kuriára bízta, mert képviselőházi bizottságban nem bíztak.

A kezdet kezdete ez oly hosszú idő után és mégis számtalan jelét látjuk annak, hogy a kukacok keresik az ő sajt-

ukat, melybe belé rágták magukat s különféle fondorkodók kerülő utakon igyekeznek megdönteni az alig kelő új érat, nem hogy gyorsabban jöjjön a tökéletesen jó, hanem, hogy vissza lehessen csinálni a régit.

Érdekesen világít a dologra az Apponyi jászberényi beszéde.

Ebben a parlamentben csak olyan ember tudna teljesen érvényesülni, aki tekintélyének abszolút súlyával léphetne fel, akinek mély gyökere van a nép tudatában, akinek nagy magán pártja van a hazában, aki személyében a közvéleményt magát vinné a parlament élére.

Ilyen férfi volna Apponyi, ki mellett a frondörök csak úgy szerepelhetnének, mint elő sarkövei egy meghalt időnek.

Igy teljesülhetne egyszerre a monarkia és a nemzet reménye.

P—y.

Peticzió a Kurián.

A faceti mandátum, illetve *Harkányi* János báró ellen Nemes Zsigmond képviselője-lőt, aradi ügyvéd választói peticiót nyújtottak be, kérve etetés-ítás alapján a választás megsemmisítését.

A Kuria el is rendelte a vizsgálatot, azonban a vizsgálat alatt a peticiót visszavonták és egy újabb peticiót nyújtottak be.

Horánszky Dezső kérte a petició elutasítását.

Edvi-Ilés Károly dr., a választás támadója ismertette az érvénytelenségi okok egész sorozatát s kéri az vizsgálat elrendelését.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

Ki tudja?

Ki tudja, boldogok leszünk-e,
 Ha éltünk egybekapcsolódik,
 S a szerelem égő szívünkre
 Virágaival ráfonódik.
 Ki tudja, meddig tart az álom,
 Mely most szemünk lefogta lágyan
 S hitünk, bizalmunk nem lesz-é kevés,
 Ha jó az ébredés?
 Ki tudja, fogsz-e majd szeretni,
 Ha gond, betegség nyomja éltem,
 A fényt, vidám zajt elfeledni,
 Ha szenvedek, s könnyezni vélem.
 Tud-e vigaszt rebegni ajkad,
 Lesz-e erőd, hited, bizalmad
 Velem maradni, hogyha tél nyomaszt
 S nem várok új tavaszt?

Te tudod azt, én kis merengőm,
 Kiért én mindent elfeledtem,
 S mint fához a virág az erdőn
 Hozzad fűződött árva lelkem.
 Te tudod azt, te tudsz felelni,
 Kívüled meg nem mondja senki:
 Szeretsz-e oly igazán engemet,
 Amint én tégedet?

Oh én tudom, hogy nem feledlek,
 Nem hagylak el sohase téged,
 Míg érzem melegét kezédnek
 S halom szerelmes szívverésed.
 Te tudod hát csak, egyedül te,
 Hogy majdan boldogok leszünk-e
 Még akkor is, ha hideg tél havaz,
 S nem lesz többé tavasz!

Bán Aladár.

Alfréd 20 frankja.

Irtá: J. Marni.

Nyári vendéglő a Szajna partján, Saint-Cloud mellett. Vasárnap; dél tájban.

Terebélyes fák alatt terített asztalok. Ezek egyike körül: *Fourmis Herkules ur, a felesége, Nonore*, a leánynk és a 8 éves *Alfréd*.

A pinczér: A dinnye pompás.

Mme Fourmis: Nagyon drága.

Pinczér: Akkor reudeljen csak két szel-etet.

Mme Fourmis: Nem. Inkább számóczát hozzon.

Pinczér (türelmetlenül): De hisz az nem mindegy! . . . Van, aki ebéd előtt eszi; van, aki utána . . .

Mme Fourmis: Tudom! Csak nem hiszi, hogy felnőttem, anélkül, hogy a dinnét ismer-ném. Hanem az izlés dolga; mi ebéd után desszertnek eszszük. Válassz te, Herkules.

Herkules (az étlapot nézi): — Akarsz ki-rántott halat?

BERKES BERTALAN festék-kereskedése, NAGYVÁRAD.

Főüzlet és padlófény-máz-
 gyár:

Zöldfa-utca 33. szám.

109.

Mindennemű festékek, festészeti kellékek, ecsetek, padlófény-mázak és parkett viasz már több év óta elősmert szolid kiszolgálásom mellett a legolcsóbb napi árakban kaphatók.

Emke padlófény-máz, mindenki által elősmert, kitűnő minőségű és tartós padló-fény-máz. 5% az Emke javára.

Legjobb amerikai padló beeresztő olaj 1 kgr. 90 fillér.

FIÓKÜZLET: festék külön-legességek raktára:

Fő-utca Bagár-épület Huzella üzlet mellett.

A Kuria visszavonult és rövid tanácskozás után a vizsgálatot a régi kérvény alapján elrendelte, azonban az új bizonyítékoknak helyét nem adott.

A katolikus kormány győzelme Belgiumban.

Brüsszelből jelentik: Tegnap a kamara tagjainak felét újra választották s néhány szenátort is. Az új választás után a kormány katolikus többsége még nagyobb, mint eddig volt. Brüsszelben a katolikusok egy képviselői mandátumot hódítottak az ellenzékétől. Daens abbát Brüsszelben keresztény-demokrata programmal megválasztották. A kormánynak 22 szavazattöbbsége lesz a kamarában, a hol 94 kormánypártival 2 keresztény-demokrata, 35 szabadelvű, 34 szocialista és 1 pártönkivüli képviselő áll szemben.

A katolikus pártnak távozó tagjait tegnap újra mind megválasztották. A charleroi-i és soigmesi kerületekben a szocialista választók nagyon megapadtak. Antwerpenben a liberális választók kevesbedtek. A minapi nagy szocialista riadalom, úgy látszik, csak ártott a szabadelvűeknek s csak a kormány malmára hajtotta a vizet. Ezt az érdekes beismerést az archiliberalis Pesti Hirlap teszi.

Az osztrák delegáció ülése.

Az osztrák delegáció tegnap délelőtt 10 órákor ülést tartott.

Baernreither József elnök az ülés megnyitáskor rendreutasítja dr. Grószot, a menyinyiben tegnap az orosz csári udvart sértőleg aposztrofálta.

Igen sajnálja, hogy az alelnök ur tegnap a sértő kifejezést nem hallotta és így kénytelen a szónokot utólag rendreutasítani, figyelmeztette, hogy máskor óvakodjék a nemzetközi udvariassági szabályok ellen vétetni.

Következett a külügyi költségvetés tárgyalása.

Kramarz dr. hevesen támadja a hármasszövetséget, szerencse ugymond, hogy a szövetség már meglazult, mert különben a német császárnak eszébe jutna, úgy mint Washingtonnak, Bécsnek is szobrot ajánlani.

Közbeszólások: Rossz tréfa.

A költségvetést nem fogadja el.

Stein Frankó szintén a költségvetés ellen beszél és utólagosan kijelenti, hogy az alt-deutschok Magyarországgal nem akarnak és nem fognak kiegyezni a jelenlegi külpolitikának fenntartása mellett.

ORSZAGGYÜLES.

A főrendiház ülése.

Budapest, május 27.

A főrendiház ma délelőtt 11 órákor ülést tartott, melynek főtárgya az 1902-iki állami költségvetés volt. A főrendek szokatlan nagy számban jelentek meg és a karzatok is telve voltak előkelő közönséggel, melynek soraiban két szépséges hölgy, Széchenyi Hanna és Alice grófnők keltettek feltűnést, a kik atyjuknak, gróf Széchenyi Bélának beszédét jöttek meghallgatni.

A modern Pompeji rémséges katasztrófája ma másodszer került szóba a magyar törvényhozásban.

A főrendiház mai ülését gróf Csáky Albin azzal nyitotta meg, hogy mély fájdalommal adott kifejezést Martinique sziget borzalmas pusztulása felől és felhatalmazást kért arra, hogy a főrendek részvétét a francia szenátus alelnökségéhez juttassa. Általános helyeslés követte az elnök szavait, mire áttértek a napirendre, a melynek első pontját a bosnyák vonatokról szóló törvényjavaslat képezte.

*

Gróf Eszterházy János: A bosnyák vasutak kiépítéséhez szívesen hozzájárul, de nem tartja helyesnek a keskeny-vágányu rendszert. Hosszasan bírálja kereskedelmi szempontból a vasutak építését, mely a kivétel tekintetében javunkra szolgál. Hadi szempontból szintén kiváló fontossággal bír, mert háboru esetén közvetlen szállíthatunk a Balkánra. Egy bajt azonban konstatál, hogy a vasutak költsége túlságosan nagy, tehát drága. Mind a mellett jobb hiányában elfogadja a javaslatot.

Széll Kálmán: Az előtte szóló főrend azt mondá, hogy jobbnak hiányában fogadja el a javaslatot. Természetes, hogy jobb volna, ha

olyan javaslat fektüdne előttünk, mely egyenesen Budapestről halad Boszniába, de hát ez ma még lehetetlen. A javaslat nagyban hozzájárul ennek majdani keresztülviteléhez. A tervezett vasutaknál forgalmi érdekeink kedvezően csucsosodnak ki. A lehetőség meg van arra, hogy a vasutakat széles vágányuakká alakítsák át, de ettől mindaddig tartózkodni kell, míg nem válik sürgősen szükségessé. Ugy kereskedelmi, mint hadügyi szempontból fontosnak tartja a vasutak építését s örül, hogy a hosszas tárgyalások után végre eredményre jutottak, mert a javaslatot határozott eredménynek lehet tekinteni. Széles vágányokról csak akkor beszélhetünk majd, ha a tervezendő internacionális nagy vonal elkészül.

Kéri a javaslat elfogadását.

Gróf Zichy Nándor: Szintén nem tartja helyesnek a keskenyvágányu vasutak építését, mert ez a forgalmat nagyon hátráltatja. Ha már építünk, széles vágányu építsünk.

Széll Kálmán felvilágosításképpen mondja, hogy a serajevói vasutvonal bármikor átalakítható lesz széles vágányura. Mai viszonyaink közepette azonban gondolnunk sem szabad széles vágányu vasutaknak építésére. Hiszen ha a serajevói vasutakat egész szélességében építenénk, az oly nagy költségbe kerülne, hogy csak a kamatai több millió koronára rugnának. E kiadást, melyre ma semmi szükségünk nincs, hazánk nehéz gazdasági viszonyai mellett kockáztatni nem szabad. Ezért elégedjünk meg most a keskenyvágányu vasutakkal s ha majd olyan helyzet áll elő, hogy tehetjük azt, bármikor kiépíthetjük széles vágányuakká.

Elnök: Több felszólaló nem lévén, a vitát berekeszti s a vasutak felett elrendeli a szavazást.

A főrendiház a javaslatot elfogadja.

A költségvetés tárgyalásánál

Császka György kalocsai érsek a nevelő és képző intézeteknél szólal föl.

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Méltóságos Főrendek!

A Pázmány Péter bibornok, esztergomi érsek által 1635. évben alapított, később Lósy Imre és Lippay György esztergomi érsek által újabb alapítványokkal ellátott és végre Mária Terézia királynő által a dunaföldvári és pécsváradai apátságok javaival gazdagított kir. tudomány-egyetem katolikus jellegű lévén, a mennyiben annak a nevezett érsek alapítványaiából és szintén a katolikus eredetű ingatlan vagyónából szár-

Nonore: Igen, mama! kis halakat!
Mme Fourmis: Mondja csak, friss a maguk hala?

Pinczér: Még a Szajnában van. Önök előtt fogják kihalászni.

Alfréd (felugrik): Halászni akarok!

Mme Fourmis: Ülsz le mindjárt! Hogy talán benedvesítsd az új nadragódat? (A pinczérhez.) Hát kirántott halat. Két adagot, természetesen; — de sokat.

Pinczér: Értem. Es még mit? Talán egy csibét vagy szép kacsát?

Mme Fourmis: Nincs borjufeje?

Pinczér: Már elfogyott. Nem parancsol inkább egy szép kacsát?

Mme Fourmis: Azon nincs semmi. A férjemnek rossz is a foga . . . Bizonyosan sovány a kacsája.

Pinczér: Ellenkezőleg. Gömbölyű, mint a labda.

Mme Fourmis: Ugyan! Vettem egyet tegnap a csarnokban. Csupa csont volt az egész, a bőre pedig kemény és rágós, mint a czipőtalp.

(Ismét az étlapot fürkészi.)

Finczér: Talán süthetnénk önnek egy szép entrecôte-ot?

Herkules (félénken): Igen. Pompás Bercysauce-sal . . . Ez jó lesz, ugy-e Clémence?

Mme Fourmis: Neked talán igen. De mi, — a gyerekek, meg én — nem szoktunk vendéglőben entrecôte-tal élni . . . Azt hiszed, megengedem, hogy az Alfréd 20 frankját entrecôte-ra költsük?

Alfréd: Ugy-e, az olyan, mint a büftök?

Herkules: Igen, de még jobb annál.

Alfréd: Akkor azt akarok!

Mme Fourmis: Fogd be a szádát! (Pinczérhez; előkelően): Uram, hozzon két adag ürtücszombot, burgonyával és salátával.

Pinczér: Helyes! és milyen bort? (Herkuleshez fordul): Jóféle palaczk . . .

Herkules: Nem. Egy liter közönséges aszaltit . . .

Pinczér (Nonore-ra tekint): És gyümölcsöt ennek a kedves kis hölgynek?

Mme Fourmis: Nem. Rossz a gyomra. Az orvos megtiltotta neki.

Nonore: De mama; nem igaz. — Nem tiltotta meg.

Mme Fourmis: Tessék, most hazudom! Mondj ennek az urnak, hogy az anyád hazudik! (Megcsipdesi; a pinczér mosolyog és miután tányérokat tett a vendégek elé, elsiet.)

Mme Fourmis (Nonorehoz): Nem fognád be a szádát? Mi?

Nonore: Mért csiptél meg?

Mme Fourmis: Azért, hogy ne jusson eszedbe máskor gyümölcsöt kérni. Ilyesmit nem szokás vendéglőben enni. Soha.

Herkules: No de néhány cseresznyét!

Mme Fourmis: Jól van. De ha az ebéd ára meghaladja az Alfréd 20 frankját, akkor igazítsd el magad. Es én nem is jövök többé a zöldbe ebédelni veletek. Menjetekek egyedül, ha akartok.

Nonore: Hogyan mehetnénk nélküled a zöldbe? papának nincs pénze, mert nálad

van a tárczája. És Alfréd nem kap mindig 20 frankot. Ugy-e, Alfréd?

Alfréd: Persze!

Nonore: Mutasd nekem még egyszer. Alfréd! (Alfréd kihámoz a zsebéből egy kis erszényt; kinyitja s megmutatja abban az egy darab aranyát. E pillanatban visszatér a pinczér asztal-kezeléssel, kenyérrel stb.)

Pinczér (észreveszi az aranyat): Oh, oh! ilyen gazdagok vagyunk, kis ember!

Mme Fourmis: Igen, képzelje csak! ezt egy ur adta neki, aki elvesztette a tárczáját az utcán. Alfréd megtalálta és az az ur 20 frankot adott neki jutalmul.

Pinczér: Mennyi volt abban a tárczában?

Nonore: Semmi; épeenséggel semmi!

Mme Fourmis (hunyorogással): Levelek voltak a tárczában: asszonyi levelek. Érti?

Herkules: Már én nem adtam volna 20 frankot semmiféle levélért.

Mme Fourmis: Értesz is te ahoz! (A pinczérhez): Tudja, uram, a férjem annyit se ért hozzá, mint . . . mint . . . Azt se akarta, hogy Alfréd elfogadja az aranyat. Odament ahoz az urhoz és azt mondta neki: »Hagyja uram; hagyjal! Nem volt értékes dolog a tárczában. A gyerek nem érdemel érte jutalmat« . . .

Pinczér: Vannak dolog, amelyeknek több az értéke az aragnál.

Mme Fourmis: Bizony! Én szerencsére ott voltam a közelben és én ismerem az életet . . . No, és mi van a hallal?

Pinczér: Rögtön készen lesz. Azonnal megsüregtem.

mazó évi jövedelmei újból az állami költségvetés bevételei közé felvették, erre nézve úgy, a mint ez a múlt években is az állami költségvetésről szóló törvényjavaslatok tárgyalása alkalmával mindkor megtörtént, püspöktársaim nevében is kijelentem, hogy midőn a jelen költségvetési törvényjavaslatot általánosságban elfogadjuk, ezt ezen ezimnél azon fenntartás és kérelem mellett tesszük, hogy ezen szavazatunkból a katholicus vagyont képező egyetemi alapnak jogi természetére nézve semminemű hátrányos következtetés le ne vonassék és hogy ezen felszólalásunk nyoma és emléke a jelen tárgyalás során megőriztessék. Kérem a méltóságos sorándet, hogy ebbeli nyilatkozatunkat ezen alkalommal is szíves tudomásul venni méltóztassanak.

A költségvetési törvényjavaslat részletes tárgyalásánál *Császka György* érsek erélyesen tiltakozik a Tudomány-egyetem vallási alapítványainak állami költségvetésben szerepeltetése ellen.

Wlassics: Az egyetem állami intézmény, tehát vagyona állami kezelésbe tartozik.

Ambrózy István a közigazgatási reform tárgyalásánál Széll miniszterelnök álláspontjára helyezkedik. Kimutatni kívánja a paraszti birtok kötöttségét.

Szabó Jenő sürgeti az Ausztriával való teljes paritást.

Laszkári Gyula a földadó reformjának biztosítását, államosítását követeli.

A tárgyalást holnap folytatják.

A szini szerződés meghosszabbítása.

— A szinügyi bizottság ülése. —

Somogyi Károly szinigazgató már két szent tölte be társulatával Nagyvárad új színházában s ez idő alatt nemes buzgalommal igyekezett a mi közönségünk müigényeit kielégíteni. Hogy ez mennyiben sikerült, megfelelt rá a szinügyi bizottság, midőn a szerződés meghosszabbítása iránti kérelmét teljesítendőnek mondotta.

Mertültek fel ellene panaszok s ezek némelyike teljesen indokolt is volt, de nem tagadhatjuk meg tőle az elismerést sem, mert Nagyvárad közönségét teljesen kielégíteni még egyetlen szintársulat sem tudta.

(Elsiet s néhány pillanat múlva visszatér ismét a sóval stb.)

Pinczér: E szerint, most ez a fiatal ur megvendégeli önöket?

Nonore: Igen, uram; a 20 frankból, ami a tárczájában van. Miért nem felelsz szépen, Alfréd ha kérdezek?

Alfréd: Igen, uram.

Pinczér: Ez aztán jó szívű fiúcska. Más fiúcskák eldugták volna az aranyat, vagy vettek volna maguknak valamit érte.

Alfréd: Mit?

Pinczér: Egy órát például, vagy pedig egy puskát; olyat, amelyik durran. Vagy esetleg egy fényképező gépet.

Nonore: Es mi? mi nem ebédeltünk volna a zöldben?

Herkules (a bort izleli): Ez a bor hordószágu.

Pinczér: Lehetetlen!

(Megszagolja a palaczkot.)

Herkules: Kóstolja meg!

(Tölt egy pohárral.)

Pinczér: Egészségükre! (Lassan, éghez emelt szemekkel felhajtja a poharat); Valóban! Majd hozok rögtön egy másikat... (Elviszi az üveget.)

Mme Fourmis (kiált): Hozza egyuttal az ürtüczombot is.

Nonore: Mama!

Mme Fourmis: Mi az?

Nonore: Alfréd sir.

Mme Fourmis (Alfrédhez): Mi lett téged?

Alfréd: Én... én...

A kérelem különben még a törvényhatóság elé kerül, ahol bizonyára heves vitát idéz elő, de azt hisszük, hogy most nem fordul elő az az eset, ami már többször ismétlődött s a város érdekében helyt ad a törvényhatóság a szinigazgató kérelmének.

*

A szinügyi bizottság ülésének lefolyása a következő volt:

Dr. Hoványi Géza elnökolt; jelen voltak: Rimler Károly polgármester, Rádl Ödön, Hlatky Endre, Miskolczy Barna, Stark Gyula, dr. Kurländer Ede, Gerő Armin, Halász Lajos, Mezey Mihály, Farkas Izidor, dr. Gyémánt Jenő, dr. Dési Géza, dr. Moskovits József, Eleméry Ferencz aljegyző és Erdélyi Miklós színházi titkár.

Az ülés elején tudomásul vették az elnök bejelentését, hogy sürgős szükségből szerdára, Vasquez grófnő és Alberti Werner vendégszereplése alkalmából a szinigazgatónak 25 %-os helyárfelemelést engedélyezett.

Előterjesztette továbbá az elnök, hogy *Somogyi Károly* szinigazgató kérte azon kérelmének elintézését, hogy még két évvel, azaz 1905. évi hosszabbítsák meg az 1903. októberben lejáró szerződését.

Ezenkívül előterjesztette még *Somogyi Károly* egy újabb beadványát, amelyben kijelenti, hogy a társulatnál levő hiányokat orvosolni fogja. Ezek a hiányok az ő törekvése dacára állanak fenn, csak ideiglenesek. Hivatkozik két évi működésére, a melynek erkölcsi sikere nem áll arányban az anyagi eredményvel. A jövő szezonnra komplett társulatot hoz Nagyváradra. Okvetlen lesz primadonnája; Szoyer Ilonka ígéretet tett, hogy amikor az Opera igazgatója engedi, lejön ide vendégszerepelni; fiatal tenoristát szerződtet; Burrián is vendégszerepelni fog. A játszási engedélyt, pályázat mellőzésével két évre meghosszabbítani kéri. Becsatolja Burrián és Szoyer nyilatkozatát a vendégszereplésekre.

Farkas Izidor tisztelője *Somogyi* rokon-szenves egyéniségének, de a közügy érdekében kötelessége most kérelmét megtagadni. Sok a kifogás a szinigazgató működése ellen. Nyilt pályázatot irjanak ki. Hiszi, hogy lehet időközben is találni megfelelő szinigazgatót. Példa rá Arad, Szeged. (Ellentmondások.) A pályázat azonban még korai, mert csak jövőre jár le *Somogyi* szerződése. Elég idején lesz, ha decemberben, vagy januárban irják ki a pályázatot. De ha már most akarnak dönteni,

a pályázat kiírását mondják ki. (Ellentmondások.)

Rimler Károly polgármester elégnék tartja az elmúlt két évet, hogy véleményt alkossanak. A színház kérdése városi ügy, amelyet a legnagyobb szeretettel és ügybuzgalommal lehet tárgyalni. A város érdeke is ezt parancsolja. Ezután kimutatja névszerint, hogy ma 22 szinigazgató van az országban, a főváros kivételével. Ezek közül 11 nagy városban, s a szegedit kivéve mindnek 1905-ben jár le a szerződése, tehát ezek le vannak kötve. A többi 11 társulat legnagyobbja 30 taggal működik. Ezekre reflektálni nem lehet, mikor Nagyvárad színészetét rendezni akarják. Somogyi most is nehéz feltételek mellett van Nagyváradon, amiknek kisebb szinigazgatók nem képesek megfelelni. A városra nézve pénzkérdés is, hogy a szerződést meghosszabbítsuk. Illusiókba ne ringassuk magunkat. Tisztán a város érdekéből ajánlja a szerződés meghosszabbítását. (Helyeslés.)

Halász Lajos méltányosnak tartja az engedély meghosszabbítását. Jobb igazgatót nem kapunk Somogyinál, akinek társulata az elmúlt télen legjobb volt a vidéken. Somogyiban meg volt az áldozatkészség; Székely Irénnek 10,000 frtot fizetett s a többi elsőrendű tagoknak is magas fizetést adott. Az ambíció is meg volt Somogyiban. Hol voltak még ilyen fényes vendégszereplések? (Helyeslés.) Egy esetleges új igazgatónál meg lesz-e a garancia, hogy fizet a fűtés és világításért és fizeti a tagokat? A hiányokon segíteni akar Somogyi. A társulat alapja már megvan, csak ki kell egészíteni, míg egy új igazgató csak majd akkor szervezné a társulatát. A város érdeke is azt kívánja, hogy turnusba jöjjünk a szerződés lejártá tekintetében a többi nagy várossal. Ajánlja *Somogyi* kérelmének teljesítését.

Dr. *Gyémánt Jenő* ellene volt a kérelemnek, de most meggyőzték. Gondolkozni kell a kérdés felett s ezért halaszszák el a döntést szeptember vagy októberre. Addig pótolja Somogyi a hiányokat.

Hlatky Endre szerint már most meg kell hosszabbítani a szerződést Somogyival, ha tőle jó szintársulatot kívánunk. Mert okvetlen tudnia kell a szerződtetéseknek, hogy 1 vagy 3 évig lesz-e Nagyváradon. A polgármester által felhozott indokok előtt meg kell hajolni. A jó igazgató mind el van szerződve, aki pedig szerződését más városban felbontja, azzal mi sem szerződhetünk. — Visszatekint 15—20 évre; minden szintársulat ellen volt panasz. A reportoir-változás Budapesten is előfordul. Adják meg a két évi hosszabbítást, ezzel az igazgató ambícióját is emelik.

Miskolczy Barnának néhány megjegyzése van. Somogyi uri ember, akivel érintkezni passzió; — áldozatkész; — a közönség igényeit ismeri s kielégíteni akarja, — régi igazgató, aki tudja, hogy a közönség várakozásának meg kell felelni. Ilyen igazgatót nem lehet elejteni.

Dr. *Kurländer Ede* későnek tartja októberben a pályázatot. Most kellene a pályázatot meghirdetni. Ő támadta Somogyit, hogy hasson rá a szinügyi bizottság, mert nem tudta, hogy ilyen igazgatót nem kapunk. Székelynek 10,000 frtot fizetett és ő sem töltötte meg mindig a színházat. Ezt nem bírja ki a várad színház s szubvenczió nélküli nem is lenne szabad ilyen tenni. A társulatnak van igaz hibája, de hol találjuk még olyan tagokat mint Bognár, Krasznay, a Pintér-pár? Adják meg a szerződés hosszabbítást, de azon kikötéssel, hogy az igazgató szerződtessen egy rendezőt és egy buffót. Somogyiban megvan a jó akarat; amit lehet megteszi.

Mme Fourmis: Te? mit? Beszélj! Rögtön a sarokba állasz.

Alfréd (erélyesen): Az aranyam.

Herkules: Leesett a földre talán!

Alfréd: Nem! nem... az én aranyam! (Erszényét görcsösen magához szorítja.)

Nonore (megkísérti elvenni tőle): Adod ide mindjárt!... Alfréd!

Alfréd: Én... én akarok... egy órát... egy puskát... egy... egy fényképet!... az én... aranyam!

Mme Fourmis (kitépi a kezétől az erszényt): Adod ide rögtön! Ki látott valaha ilyet! Egyszer lehetnél hasznára családodnak, piszkos kölyök! (Megüti.) Elég legyen már most!

Alfréd (ordít): Az aranyam!... az aranyam!

Finczér (az ürtüczombbal és egy más üvegborral visszatér): No lám! hát ez mi? Sirunk? (Alfrédhez.) Ilyen nagy fiu és sir! hát szép ez?

Alfréd (zokog és anyjára mutat): Elvette... az én... aranyamat!... az én... 20 frankomat!

Pinczér (családiasan): Természetesen. Hiszen te fizeted ma az ebédet!... No majd visszaadják az aranyat; ne sirj.

Mme Fourmis: Ha okos lesz, visszakapja a pénzt.

Nonore: De ugy-e, mama, csak azt, ami megmarad az ebéd után?

Mme Fourmis: Természetesen!

Dr. *Moskovits* József a pályázatot kívánja. Somogyi érdemeit elismeri, de nem felel meg a közönség igényeinek. Aldozatkész, de nem tart fegyelmet a társulattal szemben. Hirdessenek pályázatot; mindig találkozik igazgató egy megüresedett színpadra.

Rimler Károly: Szerencse vadászok!

Dr. *Moskovits* József: a város nem ad szubvencziót, de van olyan bérlő és színházba járó közönség Nagyváradon, amelynek nincs párja az országban. Es Somogyi igazgatása alatt még vendégszerepléseknél is üres a színház. (Zaj.) A pályázatot kiírását kívánja. (Ellenzés.)

Dr. *Dési* Géza mindig egy kérdést néz: becsületes ember-e valaki? Ez magában legyőző minden argumentumot s kezeség a jövőre. Somogyit pedig ilyenek ösmeri. Válaszol dr. *Moskovits*nak. Az Operában, a Vig-színházban stb. kitünő előadásokat látunk, de 30-szor is előadnak egy darabot. Migha Nagyváradon 3-szor kerül egymásután egy darab színre, *Moskovits* József dr. bérlő ur az ellen felszólal. Itt mindig új darabot vár a közönség. Szálló ige, hogy itt van a legjobb közönség, de a pénztári eredmény mást mutat Szegeden, Aradon, Debreczenben. Pedig ez utóbbi helyen sincs oly jó társulat, mint nálunk. (Helyeslés) Ha látjuk a színigazgató jóakarátát, támogatni kell s Nagyvárad szintűjét nem szabad stréberekre bízni. »Akarnokokkal» ne tegyük tönkre színészetünket. Pályázó akad, mert a színészethez mindenki ért, mindenki kritikus. Az első pályázatnál ő Vidor mellett volt s beismeri, hogy kellemesen csalódott Somogyiban, a ki iránt teljes elismeréssel van. Tenoristát keres az igazgató, de ha nincs; pedig áldozna. Czáfolja *Moskovits*ot. A színház ürességét a rossz gazdasági viszonyok s a melegebb időnek is tulajdonítja. Köszönetet mond Somogyinak azért is, hogy itt a színészet állandósítására ő tette meg az első lépést. Végül szép szavakkal méltatja Somogyi működését s a kérelem teljesítését ajánlja.

Dr. *Moskovits* József személyes kérdésben szólal fel.

Mezey Mihály visszafordítja a polgármester érvelését és Somogyi marasztalását a város érdeke ellen valónak mondja. A város érdeke éppen az új pályázat által nyer kielégítést. Nagyvárad mindig kap olyan színigazgatót, mint Somogyi. (Ellentmondások.) Elismeri, hogy Somogyi egyénileg korrekt ember, de ha nem volna az, már egy év után nem lenne itt. Rámutat a sok támadásra, amelylyel a mostani rendszert bíralták. O konzekvens és felhasználja most az alkalmat, hogy a város közönsége ettől a rendszertelenségtől menekülhessen. Somogyi társulata ma sem s a jövőben sem lesz képes kielégíteni a közönséget. De ha mégis ajánlják a szerződés meghosszabbítását a közönségnek, a szerződés hiányait pótolják.

Farkas Izidor nyíltan szól. A mostani társulat erőssége az operette volt s nincs jelenleg koloratur énekesnő, buffó, tenorista. Októberben látni akarja, milyen társulattal jön Somogyi. Ezért hirdessenek akkorra pályázatot.

Halász Lajos ezt az időt későnek tartja, mert akkor már nem szervezkedhet a társulat.

A vita véget érven, a halasztási indítványt elvetették. A halasztás mellett *Mezey* Mihály, *Farkas* Izidor, dr. *Moskovits* József, dr. *Gyémánt* Jenő, *Gerő* Armin és *Stark* Gyula szavaztak.

Ezután elhatározták 8 szóval 5 ellen, hogy a szerződésnek 1905 május 1-ig leendő meghosszabbítását ajánlja a szünügyi bizottság a közgyűlésnek.

A szerződés hiányainak pótlásával dr. *Hoványi* Géza elnöklete alatt *Mezey* Mihály, *Gerő* Armin és *Rimler* Károly tagokat bízták meg.

Felhívják *Somogyi* Károly színigazgatót, hogy egy koloratur énekesnő, egy tenorista és egy buffó szerződtetése iránt intézkedjék. Ezzel véget ért az érdekes ülés.

UJDONSÁGOK.

TAJEKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Május 29. Iskolaszéki ülés d. u. 4 órakor.
Május 31. Értékeztet a városi ingatlanok eladása tárgyában.

* A király elutazása. Közel négy heti itt tartózkodása után az udvar tegnap este félkilenczkor elhagyta Budapestet. A főherczegek közül immár csak *Károly* István főherczeg van még a magyar székesfővárosban. Elutazását este fél nyolcz órára tüzték ki. A király *Paar*, *Bolfras* főhadsegédek és herczeg *Lichtenstein* főudvarmester kíséretében egy órával később utazik el a nyugoti pályaudvarról.

* Kinevezés. Dr. *Beöthy* László főispán a székhelyi járásban megüresedett orvosi állásra dr. *Deák* Jakab vaskóhi orvost nevezte ki járásorvossá.

* Iskolalátogatás. *Dencs* János cz. kanonok és esperes-plebános folyó hó 27-én látogatta meg a nagyvárad-velencei róm. kath. elemi iskolákat s úgy az Irgalmas nővérek vezetése alatt álló leányiskolákban és bölcsődében, mint a fiúiskolákban is örömmel győződött meg az elért szép eredményről s a tanulók helyes és szabatos feleleteit hallván, teljes megelégedését nyilvánította a tanerőknek odaadó buzgalmaukért. Különösen kiemelte az irgalmas nővérek VI-ik osztályának és a IV-ik fiú osztályának fényes eredményét. Ma az újjvárosi fiúiskolában tart látogatást az esperes.

* Hivatalos hajtóvadászat Biharmegyében. Megiruk nemrégiben, hogy a vármegyében túlságosan elszaporodott farkasok kiirtására *Beöthy* László dr. főispán által elrendelt hivatalos hajtóvadászatot a rossz időjárás miatt május 24 és 25-éről elhalasztották. Most hivatalosan értesítik ujságunkat, hogy az elmaradt hajtóvadászatot május 31-én és június hó 1-én fogják megtartani s erről a hajtóvadászat rendezésére ezen az uton értesíti a vadászatra meghívott vendégeket. A meghívott vendégek május 30-án délután három órakor gyűlekeznek Eleden a nagyvendéglő udvarán s onnan a rendelkezésükre álló elfogadatokon mennek föl a meghalás helyére P.-Sólyomkőre. A meghívott vendégeket kéri, hogy részvételi szándéukat levelezőlapon *Bérczy* Imre éledsi főszolgabíróval tudassák.

* Nincs már ostromállapot Margittán. Tegnap lapunk élén emlékeztünk meg a margittai főszolgabíró tulszigoru rendeletéről, a melyet a választási mozgalmak alkalmából Margittán előfordult ablakbeverések miatt adott ki. Ebben az egyéni szabadságot is megsértette a főszolgabíró, mert este 9 órától reggel 6 óráig eltöltötte a polgároknak az utcán való közlekedést. Mint halljuk, a főszolgabíró maga is belátta ennek a szigoru rendeletnek törvénytelen voltát s a rendelkezést visszavonta. Ezen helyes intézkedéssel lecsillapította a felizgatott kedélyeket.

* A magyar ipar támogatása. Egy miniszterünk vendéglői társaságban lelkesen beszélt a magyar ipar támogatásáról.

— Hígyjétek el, hogy a mi fiaink épp oly ügyesek, mint a külföldiek és leleményességben, izlésben, munkásságban is megállanak a sarat.

Csak a közönség az oka, hogy a magyar iparos mégsem tud boldogulni!

Egy képviselő, a ki híres volt arról, hogy milyen nagylábon él, megilletődve mondta:

— Igazad van! Tökéletesen igazad van! Ezután legszentebb hazafias kötelességemnek fogom tartani, hogy támogassam a honi ipart. A miniszter forrón kezet szorított vele.

— Nagyon örvendek, hogy így meggyőződött a beszédem. Remélem, hogy ezután mindent magyar iparosoktól fogsz vásárolni.

A képviselő őszinte megütközéssel mondta:

— Sőt ellenkezőleg! Hiszen eddig is mindent magyar iparosoktól rendeltem. De ezután — ezt megfogadom — csak külföldi gyármányt fogok használni!

— Hogyan? Hát te így támogatod a magyar ipart?

— Persze! Hisz én mindent — hitelbe vásárlók, és híres vagyok arról, hogy sohse fizetek.

* *Bánffy* a járásbíró előtt. *Török* Aladár, a jászberényi híres választási elnök, *Almásy* Géza és báró *Bánffy* Dezső holnap a bíróság előtt fog beletekintést engedni ama híres választási hadjárat némely rejtélyeibe. A dolog úgy áll, hogy a választás napján a bukott *Almásy*-párt mintegy 6000 adag pörköltjével és 50 hektó borával maradt adósa *Verseghy* urnak, a *Lehel*-szálloda bérlőjének, ahol a párt kortestanyája volt. *Török* Aladár, akin a vendéglős pénztét keresi, deponálta a járásbírósnál úgy *Almásy* Géza, mint báró *Bánffy* Dezső akkori miniszterelnök levelét, melyben őt a korteskedésre és költsékezésre egyenesen felhatalmazták. Így *Bánffy*t Budapesten az I—III. kerületi járásbírósnál ebben a kényes ügyben e hó 28-án délelőtt kihallgatják. Ugy látszik, hogy a jászberényi választásnak még sok kényes utóbaja lesz.

* Utrontó tűzerek. A mostani nagy esőzések lehetetlensé tették, hogy a tűzerek egy kis gyakorlatot tartsanak. Végre egy reggelen elapadtak az ég csatornái és ők elindultak gyakorlatot tartani. Nagy vígan dübörögtek végig nehéz ágyuikkal a Fő-utcán keresztül a hegyek felé, hogy egy kis sétát téve *Száldobágy* megkerülésével hazaérjenek. Nem volt még dél, mikor jöttek hazafelé, de hogy néztek ki! *Beboritva* az ágyuk egészen, a legénység félig, a lovak egészen hasig, vastag, ragadó tapadó sárral, a mely utóvégre az ő bajuk és a melyért legfeljebb a legénység mondja el hálás elismerését pucolás közben az intézők taktikai tudományban megőszült fejére. De ennél csináltak ők sokkal nagyobb kárt, a melyért nem felelős senki. A hegyi utakat, melyek a nagy esőzéstől járhatatlanok voltak, ágyuikkal úgy feltörték és úgy összeroncolták, hogy ott még gyalogláb is veszedelmes a járás. Hiába sopánkodnak az elkeseredett szőlősgazdák e miatt, hiába fizetik a terhes utadót, ez a tűzereknek schmarn, mert mit ért a civil bagázs a harcászati és taktikai dolgokhoz!

* *Huszártiszt* gondnokság alatt. A Debreczenben állomásozó *Vilmos*-huszárezred főhadnagya volt gróf *Hardegg* Jenő, kit városunkból is sokan ismernek, mikor még az ezred zöme itt tartózkodott. Kevéssel ezelőtt ment át a tartalékba és lépett nyugalmas polgári életbe. Annál meglepőbb a hír, amit most olvasunk *Hardegg* Jenő grófról. A főhadnagyt ugyanis az osztrák bíróság pazarlás miatt gondnokság alá helyezte. *Hardegg* főhadnagyt Debreczenben különösen arról ismerik, hogy két évvel ezelőtt egy téli délután a vasuti állomástól a *Piac*-utca végéig terjedő uton huszezer korona értékű ékszeret loptak el tőle. A főhadnagy felesége különben báró *Nikolics* leány, egyik leggazdagabb magyar mágnás család leánya.

* *Rendőri* hírek. *Verekedő baka*. Csalányi *Ferencz* 16 éves szijgyártó inas tegnap este 8 órátját a Nagypiacz-téren összeszólatkozott egy 37-es ezredbeli tizedessel. A tizedes arczul ütötte a fiut, majd üzőbe vevén, oldal-

fegyverével feje hátsó részén (nyakszirten) megsebesítette. Eljárás folyamatban van. — *Ismeretlen tolvaj.* Szűcs Róza pinczérnő Magyar-utca 12. sz. alatti lakása szekrényéből valaki tegnap este egy 20 koronás aranyat ellopott. Nyomozás folyamatban van. — *Találtatott* egy zálogjegy, egy kasszakulcs, egy forgópisztoly és egy nyakláncz éremmel. Igazolt tulajdonosaik átvehetik *Mendelényi Béla* rendőr-fogalmazónál.

* *Abbáziából haza.* Dr. *Döry Ferencz* orvos Abbáziából hazaérkezett s működését megkezdette.

* *A Polgári takaré- és segélyszövetkezet* 6-ik évtársulatának befizetési ünnep miatt holnap azaz csütörtökön d. e. 9—11 óráig teljesítendő.

IRODALOM.

Conan Doyle: A délafrikai háboru, annak okai és vezetése. Van a hazafiaságnak határa, és az csak egy lehet: az igazság. Valótlant mondani a hazáért sem szabad; hiszen egyebektől eltekintve, füllentésekkel a hazának is nem használni, hanem csak ártani lehet.

Conan Doyle igen jó regényíró, de igen rossz hazafi volt, mikor ezt a könyvet megírta.

Ebben a röpiratban, mely talán a világ minden nyelvén megjelent, a kitűnő regényíró azt akarja bebizonyítani, hogy az angol a leg-humánusabb nemzet a világon, a búr pedig vandál, kegyetlen, rabló, mely nép egyebet sem érdemel, mint hogy — Anglia bekebelezze.

A könyvnek az az érdekessége, hogy szerzője láthatólag igen csekélyre becsüli olvasóinak tudását; azt hiszi, az ő merész meséi és még merészebb következtetései valakit el fognak ámítani.

Nem lesz abból semmi. A könyvet elolvassuk s félretesszük mint újabb kiáltó tanúságot az angol önhittségnek. Nemcsak azt hiszi a britt, hogy neki van igaza, hanem azt is, hogy ezzel pont hinthet a világ szemébe. Csalódnak. A búrok jól lőnek, a művelt népek jól látnak. Anglia erkölesi téren épp annyit veszített, mint a csataterén.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: A parasztbecsület és Troubadour. (Vasquez D'Molina grófnő és Alberti Werner felléptével.)

Csütörtök: Vörös talár. (P. Márkus Emilia vendégfellépte.)

Péntek: Fernando. (P. Márkus Emilia vendégfellépte.)

Sombat: Közönyt közönnnyel. (P. Márkus Emilia vendégfelléptével.)

Vasárnap: Clemanceau. (P. Márkus Emilia vendégfellépte.)

Vasquez D'Molina grófnő és Alberti Werner. A m. kir. Operaház két elsőrendű tagjának mai együttes vendégszereplését élénk érdeklődéssel várja Nagyvárad művelt színházjáró közönsége, mely előreláthatólag zsufolásig meg fogja tölteni ma a nézőteret. A *Parasztbecsület*-ben mindkét illusztris vendégnek brillians szerepe van, az Alberti Turidduja felejthetetlen maradt közönségünk előtt, a *Vasquez D'Molina* grófnő Santuzzája pedig hír szerint a művészno legkiválóbb alakítása. Erdekes és művészileg becses lesz a Mascagni operája után színrekerülő *Troubadour* harmadik felvonása, melyben ismét hallani fogjuk *Alberti Werner* gyönyörű steffáját. A mai nevezetes színházi estére a jegyek már is nagy

számmal keltek el. A bérlők jegyei ma délig tartatnak fenn, azonban ugy ezek, mint az esetleg megmaradó jegyek a színház pénztáránál kaphatók lesznek.

P. Márkus Emilia holnap, csütörtökön kezdi meg a négy estére terjedő vendégjátékát a következő sorrendben: „*Vörös talár*“, „*Fernando*“, „*Közönyt közönnnyel*“, „*Clemanceau*“. Erdekesnek tartjuk felemlíteni *Márkus Emilia*-nak *Somogyi* igazgatóhoz írott levelét, amelyben külön megjegyzi, hogy a három utolsó darabban gyönyörű toletteket mutatok be, a melyeket most csináltattam ezekre a kedvenc szerepeimre.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 237.

Pótbérlet —.

Ma, szerdán, 1902. május 28-án

Mérsékellen felemelt helyárrakkal.

A parasztbecsület.

Opera.

Ezt követi:

TROUBADOUR

3-ik felvonása.

S Z E M E L Y E K:

Lucia, fogadósné — — —	Székely Anna
Turiddu, fia — — —	Alberti Werner
Alfio, fuvaros — — —	Pintér Imre
Lola, felesége — — —	T. Pogány J.
Santuzza — — —	Vasquez D'Molina

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap csütörtökön, május 29-én

A vörös talár.

Színmű.

Igazságszolgáltatás.

Elégtétel a káptalannak.

Tegnap délelőtt foglalkozott a kir. ítélőtábla azzal a sajtópörrel, melyet a nagyvárad-i lat. szert. káptalan indított egy, a »Friss Újság«-ban megjelent sértő cikk miatt *Ady* Endre hírlapíró ellen.

A felebbviteli főtárgyalás elnöke *Ritók* Zsigmond volt, előadó *Urbán* Adolf, szavazó bírák *Molnár* Géza, *Harmathy* Károly és *Bige* Gyula, tanácsjegyző *Biszerszky* Elemér. A vádhatóságot *Sável* Kálmán főügyész, a lat. szert. káptalant *Frankó* Endre ügyvéd képviselte. A vádlott védője *Dési* Géza ügyvéd volt.

Urbán Adolf kir. ítélőtáblai bíró, mint az ügy előadója, részletesen ismertette a sajtópörnek előzményeit, illetve a sértést elkövető cikket, mely a Friss Újságban *Egy séta impressziói* cím alatt jelent meg és mélyen megsértette az egész káptalant.

Az előadói ismertetés után *Dési* Géza ügyvéd adta elő védbeszédét, illetve a felebbezés indokait. Hangulatkeltő bombasztikus körmondatokkal próbálta meg a jogi érvek hiányát pótolni. Kijelenti, hogy védenca nem bűnös, sőt büszke lenne — ugymond — ha bűnös volna, mert a mai kor viszonyai szerint az emberiség valóságos apostola lesz az, aki bátran szembe száll a henyléssel és nemtörődomséggel élő rend hibáival. Hosszasan fejtegeti azt a lélekemelő munkát, melyet a becsületes sajtó munkásai az igazság és közérdek szolgálatában kifejtének. Azért ítéljük el valakit,

mert igazat mond, s igazságérzetét a sajtó útján a néppel közli, hogy azt tanítsa s azt a társadalmi rend ferdeségeiről felvilágosítsa. Az állítólag sértőnek nevezett cikkben sértés egyáltalában nincs, mert ingyenélő vagy mihaszna ez nem sértő, hiszen *mindannyian arra törekszünk, hogy ingyen éljünk*. Kéri védenca felmentését.

A védő beszéd elhangzása után *Sável* Kálmán főügyész mondta el logikus, jogi érvekben bővelkedő vádbeszédjét és minden fölösleges szónoki fogás nélkül meggyőzően mutatta ki, hogy az *Ady*-féle cikkben, ezek a kifejezések *legmihasznább*, *ingyenélő* stb. a b-csületsértés vétségét minden kétséget kizárólag megállapítják, melylyel szemben nem elég annyit mondani: *nem akartam*, amint azt a vádlott a törvényszéki főtárgyalás alkalmával több ízben hangsúlyozta. Semmi okát, a mi a sértések elkövetését indokolná, nem látja, ellenben nyilvánvaló, hogy *Ady* a cikkel *többek* sértett s azt olyan lapban tette közzé, a mely olvasói nagy tömegének alacsony műveltségi foka folytán különösen alkalmas a szenvedélyek fölkeltésére s ezek csak emelik a sértés súlyos természetét. A cikknek minden egyes sorából a gyűlölet és rosszakarat nyilatkozik meg a testület ellen s a szerző minden módot felhasznál, hogy befeketitse, bemocskolja a káptalan becsületét. E sértés elégtételt követel *és rendkívül sajnálja, hogy a kir. ügyész megnyugodott a törvényszék ítéletében és így most már nincsen módjában, hogy a büntetés súlyosbítását követelje*. Most csak az I. foku ítélet jóváhagyásával kell megelégednie, pedig a káptalan becsülete nagyobb, súlyosabb büntetést követel. Kiterjeszkedik a becsületsértések büntetésére, mely sértéseket sajnós, nem sajt eléggé a törvény. A *legmihasznább*, *legingyenélőbb* kifejezések pedig nagyon is sértők, mert az ilyen emberek nem érdemelnek becülést s valószínű a védő is sértve érezte magát, ha hasonló szavakkal illették.

A sértés tehát súlyos természetű és megtorlásra vár.

A perbeszéd után ítélethozatalra vonult be a tanács és az első foku bíróság ítéletét, mely *Adyt 3 napi fogház és tíz korona mellékbüntetéssel sújtotta* — helybenhagyta s ezt a következőleg indokolta meg:

A tényállás nagyon helyesen állapított meg a törvényszék által. A cikknek panaszolt kitételei nyilván becsületsértők, mert a közfelfogás szerint a *mihaszna* és *ingyenélő* nem méltó a becsülésre. Aki ilyet közzé tesz *felső fokban*, elakarja vonni a közbecsülést azoktól, kik arra reásholgnak. A káptalani tagok, mint a róm. kath. egyház szolgálatában lévő előkelő testület tagjai, részben most is munkások, részben a közszolgálatban kiérdemült emberek, kikre az incriminált kifejezések sértők. Így a becsületsértés vétsége helyesen állapított meg, valamint a büntetés is.

Védő az ítélet ellen a B. P. 385. §. 1. a., 2. 3. pontjai alapján semmiségi panaszt jelentett be.

Juhász bosszu.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

A szándékos emberölés büntetével vádolt *Bíró* Lajos bűntügyében a kir. törvényszék mint esküdtbírósg tegnap folytatta a tárgyalást.

A szolgálattevő esküdteknek felteendő kérdések megállapítása után *Nagy* Ferencz az esküdtbírósg elnöke felkérte a vádhatóság képviselőjét dr. *Nagy* Géza kir. ügyészt, hogy terjessze elő vádindítványát.

A közvádlo logikus beszédében a szándékos emberölés fenforgását mutatja ki a bűnöség kimondására kéri az esküdeket.

Dr. Ertsey Péter ügyvéd a vádlott védője, védelmi rendszerét a *Juhos* Péter vallomásának figyelembe nem vételére alapítja, kéri védenecze felmentését esetleg az erős felindulás jelenlétének megállapítását

A vádló válasza és a védő viszonyválasza után az elnök jogi érvekben, fejtegetésekben bővelkedő rezumétjét terjeszté elő.

A verdikt hozatalra bevonult esküdtek másfél órai tanácskozás után *Biró* Lajost az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetében mondották ki bűnösnek, mely verdikt alapján a kir. törvényszék vádlottat 5 évi börtönrre ítélte, a büntetésbe hat havi vizsgálati fogságát is beszámítva.

Ítélet jogerős.

Az Andrássy-szobor panamája.

— Büntető tárgyalás. —

Néhány hét előtt kellemetlen leleplezés került az Andrássy-szobor öntése felől a nyilvánosság elé. Első sorban a Beschorner-czég volt súlyosan kompromittálva, a melyről kitudódott, hogy noha előbb 42.000 forintért volt hajlandó megönteni a szobrot, később ezt az árat 70.000 forintra emelte fel. A munkát ugyan, melynek a Beschorner-czég részére való megszerzése érdekében *Zala* György szobrászunk fáradozott különösen, más, tudniillik *Róna* József szobrász kapta meg jóval olcsóbban, de a leleplezés nem mult el minden következmények nélkül, nyomában ugyanis három rágalmasági pör támadt.

A pöröket *Kerényi* János, Zalának a titkárja, aztán maga *Zala* György és mint harmadik: a *Közmunka-tanács* indította. Valamennyi a Beschorner-czég volt igazgatója, *Titteldorf* Aladár fordult, a ki a dolgot kipattantotta.

Azzal kezdődött a fényes affér, hogy *Titteldorf* elbocsájtván czége szolgálatából, fölment a miniszterelnökségbe s elbeszélte ott, hogy miért emelték fel Beschornerék a szobor árát oly tetemes összeggel. A miniszteriumban *Romy* tanácsoshoz, majd *Tarkovich* államtitkárhoz fordult s a következőket mondotta:

— Kerényitől, *Zala* György titkárától hallottam, hogy az árkölömbözetből ő kap 1000 forintot, a Közmunkatanács egy tagja 5000 forintot a többi Zalának jut...

Erthető feltűnést keltett a leleplezés és *Kerényi* János, a ki az egész előadást tagadásba vette, indított pört elsőnek. Utána *Zala* is a pör útjára lépett és a közmunkatanács tegnapelőtt határozta el, hogy ugyanezt fogja tenni.

Kerényi panasza tekintetében mára tüzte ki dr. *Székács* Aladár albiró a büntető tárgyalást. Mielőtt a bizonyítás szövege került volna, dr. *Follák* Illés, *Titteldorf*nak a védője, az eddigelé beérkezett két panasz egyesítését s e végből a tárgyalás elhalasztását kérte.

Uj tanu kihallgatás vált szükségessé s így a tárgyalás elhalasztatott.

MULATSAG

Katholikus majális.

Május kisasszony pihenőre tér. Addig pajkoskodott, addig bosszantott bennünket széllel, esővel, viharral, megint esővel és újra esővel, hogy végre is kifáradt s most, mint pihető gyermek, mosolyogva tekint a világra.

Májusi ragyogó napsugárban kezdődött tegnap a katolikus kör majálisa és májusi ragyogó napsugárban végződött ma reggel. A tavasz végre megérkezett komolyan; igaz, hogy már a nyárnak kellene közelednie, de inkább legyen hosszú tavasz, hosszú fiatalság, mint korai vénasszonyok nyara.

Az érkező tavasz, a pajkoskodásai után megpihenő Május kisasszonyt fogadták ünne-

pélyesen tegnap a katolikus majálison. Fehér ruhás leánykák: Nagyvárad és a vidék legszebb leányai vonultak elébe s hogy magukban ne maradjanak, csatlakoztak hozzájuk fekete frakkos fiatal emberek, a májusi hangulat kedvéért lobogó fehér rendezői vállszalaggal. Ha pedig ezek összekerülnek, átragad rájuk mihamar Május kisasszony kitűnő jókedve s vége-hossza nincs az élcznek, a tüzes táncznak.

A fiatalok kedves multságát városunk keresztény társadalmának vezéralakjai nézték végig, kedélyesen részt véve a kellemes szórakozásban.

Az utolsó délutáni vonat érkezése után, fél nyolczkor kezdetét vette a táncz. Az első csárdást *Fekánovits* Margittal nyitotta meg dr. *Krüger* Aladár vigalmi bizottsági elnök, aztán folyt a táncz fáradhatlan jó kedvvel a kora hajnali órákig, egészen, míg a kégyetlen jelzés nem hangzott:

— Indul a külön vonat!

Sajnos, a külön vonatot el kellett indítani s vele vége szakadt a kitűnő multság-nak is. Mikorra e sorok napvilágot látnak, a majális hősnői és hősei az álom világában folytatják a multságot és még álmukban is annak örülnek, milyen fényesen fog ismét sikerülni a katolikus majális jövőre.

Ezzel a szép álommal már most pihenni térhet a pajkoskodásban kifáradt, bohó Május kisasszony is.

A jelen voltak közül a következőket sikerült följegyeznünk:

Asszonyok: Bodnár Jánosné, Bozóky Béláné, Beöthy Ödönné, Bázár Gyözőné, Böhm Györgyné, Bárczy Lászlóné, Dús Lászlóné, Darvassy Lajosné, Déry Erzsike, Géczy Lajosné, Hoffmann Henrikné, dr. Hoványi Gyuláné, Herkner Péterné, Jablonszky Emilné, dr. Imrik Péterné, Középeßy Kálmánné, Kovács Béláné, Komlóssy Józsefné, Knapp Sándorné, Lukács Gézőné, Lukács Imréné, Magyar Gyuláné, Márkus Jánosné, Mayr Sándorné, Márkus Istvánné, Mészáros Ferenczné, Nagy Ferenczné, Pékánovits Imréné, Peiser Károlyné, özv. Péterfy Istvánné, Szmaßsenka Ernőné, Szilváßy Istvánné, Schweiger Edéné, Székely Sándorné, Sztankovics Józsefné, dr. Thury Endréné, Tautai Zsigmondné, Vessely Józsefné (Pozsony.)

Leányok: Böhm Adél, Bolemann Sárka, Bozóky Nóra, Bázár Irénke, Csorba Jolán, Bárczy Rózsika, Darvassy Margit, Dús Piroka, Déri Mariska, Egnér Ervin, Géczy Irénke, Herkner Elvira, Hüdl Romána, Imrik Márta, Jablonszky Etelka, Középeßy Emma, Kovács Emma, Lukács Lenke, Magyar Erzsike, Mayer Alice, Márkus Rózsika, Mészáros Viola (Szeghalom), Matos Klárka, Makai Ilonka, Papp Irénke, Pékánovits Margit, Peiser Sarolta, Popovics Irén, Rozsly Margit, Székely Irma és Aranka, Sztankovits Irén, Vessely Edith (Pozsony), Zehzy Rózsika, Zwipp Jolán.

Notabilitások: Palotay László prelátus, Nagy Ferencz tszékéi elnök, dr. Imrik Péter, Dús László, Papp Imre, dr. Hoványi Gyula, Lukács Géza alezredes, Géczy Lajos, Pékánovits Imre, Schlauch Nándor, Székely Sándor, Schweiger Ede, Kovács Béla, Kugler Albert, Lopusnyi Gyula, dr. Vucskics Gyula, Komlóssy József, Jancsó Lajos, Réz Mihály.

Megjegyezzük még, hogy a fürdőt ez alkalommal lámpionokkal izlésesen feldiszitették. A vendégeket Eréuyi S. bérlő kifogástalanul szolgálta ki; a pompás zenét pedig Gáspár Miklós hódmezővásárhelyi kitűnő zenekara szolgáltatta.

A reálisták majálisa.

A főreáliskola ifjusága ma, folyó hó 28-án szerdán, a *Püspök-fürdőben* hangversenyyel egybekötött majális rendez. A hangverseny kezdete pontban 6 órakor. A közönségnek éjféltől külön vonat áll rendelkezésére.

TANUGY.

Iskolaszéki ülés. A következő meghívót vettük: A nagyvárad közs. iskolaszék tagjait tisztelettel kérem, hogy a f. hó 29-én (csütörtökön) d. u. 4 órakor a városháza nagytermében tartandó rendes havi gyűlésen t-ljes számban megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1902. május 26-án. *Hegyesi* Márton, iskolaszéki elnök.

TAVIRATOK.

A király Bécsben.

Budapest, május 27. (Saj. tud. táv.) Ő Felsége a ma esteli gyorsvonattal Bécsbe utazott. Este hat órakor elutazása előtt, delegáczióális ebéd volt, melyen a tegnap meg nem hívott delegátusok is résztvettek.

Az önálló vámterület mellett.

Kassa, május 27. (Saját. tud. távir.) Abauj-Torna vármegye közönsége mai közgyűlésén foglalkozott Nagyvárad th. városnak, az önálló vámterület kérdésében a megye közönségéhez intézett átiratával. Elhatározták hosszas vita után, hogy pártolják az eszmét és feliratot intéznek a képviselőházhoz. Csongrádvármegye közönsége hasonló képpen határozott.

A zirczi pótválasztás.

— Éjjel érkezett táviratunk. —

Zircz, május 27. (Saját tud. táv.) A ma megtartott pótválasztáson a pártok küzdelme óriási. A késő esteli órákban azonban már valószínű a *néppárt győzelme*.

Este 10 órakor a pártok állása a következő:

<i>Hunkárnak</i>	827
<i>Udvarynak</i>	832

szavazata van.

A szavazás még tart.

Zircz, május 27. (Saj. tud. táv.) A szavazás éjféltől után 1 órakor ért véget és *Udvary* Ferencz néppárti választott meg 32 szótöbbséggel, országgyűlési képviselővé.

A király ajándéka.

Budapest, május 27. (Saj. tud. táv.) Ő apostoli királyi Felsége által ajándékozott szobrokból a *Zrinyi* Miklósét, *Bethlen* Gáborét az *Andrássy*-uton a Hübnerparkban állították fel. Dél előtt nagy ünnepek közepette adta át *Szell* Kálmán miniszterelnök a szobrokat *Halmos* polgármesternek, jelezve, hogy a szobrok örök bizonyítékai lesznek a magyar nemzet és uralkodó együtt érzésének.

Miniszteri konferencia.

Budapest, május 27. (Saj. tud. táv.) *Szell* Kálmán és *Körber* miniszterelnökök, *Call*, *Böhm*, *Lukács*, *Láng* és *Darányi* miniszterek a vámkérdés dolgában ma délután hosszas tanácskoztak.

A búr béke

Pretória, május 27. A béketárgyalások dolgában Dél-Afrikában túlnyomó a kedvező felfogás és el kell ismerni, hogy ennek a felfogásnak szolid alapja van. A tárgyalások elhúzódása nem okvetlenül biztató jel. Noha a búr megbizottak lemondtak a reményről, hogy megóvhatják a köztársaság függetlenségét, mégis van néhány más pont, a melyekre nézve megegyezés még nem jött létre. Még mindig van egy makacs kisebbség, a mely magára nézve az ellenségeskedés folytatását tartja legjobb kivezető utnak a mostani helyzetből. A még elintézetlen ponton minden pillanatban a tárgyalások megszakítására vezethetnek és nagyon valószínű, hogy azok, a kik a békét akarják, abba fogják hagyni a harcot, a míg jelentékeny kisebbség folytatni akarja. Mindezeket a pontokat figyelembe kell venni, mielőtt ítéletet lehet alkotni a tárgyalások esetleges kimeneteléről. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irtá: Stenkiewicz Henrk. 7.

— Ohó, ez fontos dolog! Azt mondd, hogy a starosza szolgálai lestek reá?
— Ő mondotta nékem.
— Hogyan tudhatta egyedül a starosza, hogy merre jár ez az ember, mikor az egész város hiába kutatta a nyomait?
— Egem ne kérdezzetek. Talán hazudott az a Chmielnickij s a rablók támadását boszúból fogta a starosztára?
— Chmielnickij aligha hazudott. A dolog tudniillik így áll: a nagy-hetman parancsolatot adott ki, hogy élve vagy halva de el kell fogni őt.
Sacwilichowski nem folytathatta, mert nagy csörtetéssel egy lemesember rontott az ivóba. Becsapta maga mögött az ajtót, kihívóan nézett körül s úgy mondta: üdvözlöm az urakat! Negyven év körül járó, alacsony termetű, hirtelenharagunak látszó ember volt, ki-dülledt, szaporán mozgó szemekkel. Hogy senkisé fogadta a köszöntését, most már hangosabban és élesebben ismételte: üdvözlöm az urakat! — amire aztán néhányan dörmögve viszonzták a köszöntést. Ő volt Tsaplinski, a tsehrini másodstarosza, Koniecpolskinak, a fiatal zászlósnaak a kebelbarátja. Itt nem nagyon rajongtak érte, mert veszekedő, izgága és nagy-száju ember volt. Csak Sacwilichowskival szemben húzta meg magát, akiknek a harcias ére-nyeit, komoly méltóságát és bátorságát nagyon tisztelte. Most is feléje indult, meghajolt Skrzetuski előtt, aztán egy kancsó melé telepedett.
— A tisztelt starosza ur tudja már, hogy mi történt Chmielnickijjal? kérdezte Sacwilichowski.
— Lóg már ökelme, lóg! oly igaz, mint hogy Tsaplinski a nevem. Lóg, vagy legalább is lógni fog! A herczeg parancsolata e kezemre adja előbb-utóbb! E szavaknál akkorát ütött az asztalra, hogy a kancsók táncolni kezdtek, s

az ital kilocsant belőlük. Skrzetuski gnyosan szólt oda néki:

— Talán jobban vigyázna e drága nedűre.
— Gondolja a starosza ur, hogy meg-csipheti őt? kérdezte Sacwilichowski. Hiszen elszökött, s csak azt sem tudjuk, hogy merre keressük?
— Nem tudják? Én tudom! Oly igaz, mint hogy Tsaplinski a nevem. Hiszen nagyságod is ösmeri Chwedkót. Ez a Chwedko nemcsak az ő szolgálja, hanem az enyém is. Ő lesz a Chmielnickij Judása. Okos ember, hamarosan összebarátkozott a gazdája harczosaival, s meg-tudta minden tervöket. Megesküdött, hogy ide-hozza Chmielnickijt. Egy csapat magaszörű ficz-kóval már ki is lovagolt a pusztába Chmielnickij fogadtatására! — s megint nagyot ütött öklével az asztalra. Skrzetuski, aki az első perc-től kezdve legyőzhetetlen ellenszenvet érzett iránta, megint gnyosan szólt rá.
— Ne pocsékolja a bort!

A starosza arca kiveresedett, szeme ki-hívón tekintett Skrzetuskira, de mikor a Wis-niowiecki-színeket látta egyenruháján: elmúlt a veszekedhetnékje, mert mégsem talála taná-csónak, hogy a herczeg egy katonájával ki-kössön, ha mindjárt hadilábon is állott Koniecpolski zászlós Jerémiással. Különbén és Sacwilichowski közbeszólt.

— Chwedko tehát megígérte, hogy Chmielnickijt a starosza ur kezére adja?
— Megígérte s meg is teszi! Oly igaz, minthogy Tsaplinski a nevem!

— Én pedig azt mondom, hogy nem teszi meg! Chmielnickij kimenekült a csapdából, s ma már a szjecsijben csücsül, amit jó lesz Krakowskival sürgősen tudatni. Véle nem lehet játékot üzni, ő okosabb fej, hatalmasabb kéz és szerencsésebb lovag, mint starosztaságod, aki csak berzenkedni tud. Ismétlem, hogy Chmielnickij békességben lovagol a célja felé, s ha nékem nem hinné, ám kérdezze meg ettől a lovagtól, aki tegnap este találkozott véle a pusztában.

— Lehetetlen, lehetetlen! — kiáltozta Tsaplinski és a haját tép-e dühében.

— Pedig úgy van! S nemcsak hogy talál-kozott vele, de meg is mentette őt az ön szolgáinak körmei közül, amit annyival is inkább megtehetett, mert most jött vissza a Krimből, s így mitsem tudott még a nagy-hetman parancsolatjáról. Chmielnickijt jámbor utasnak, az ön szolgáit pedig orgyilkos zsványoknak hitte. Elmondom önnek még melegében ezt a hírt, mert élak a gyanúörrel, hogy Chmielnickij egy csapat szaporogiai kozák kíséretében meglátog-atja önt. Nem hiszem, hogy örülne ennek a

vendégnek, mert kissé sok van starosztaságod rovásán!

Sacwilichowski sem rokonszenvezett Tsaplinskival, aki e szavakra dühösen pattant föl ültéből. Arca sötétpiros volt az indulattól, mely szinte megnémitotta egy kis időig, szeme ki-dülledt. Skrzetuski elé toppant, s dadogva ordi-tozott.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Ketch Jenő és Társa

Társaság jelentése

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Értéktőzede

Budapest, május 27.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimamurányi	509 50
Magyar teleklog	472.—
Balgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, május 27.

Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.—
Káposzta, repce, rug.	96

Hivatalos árfolyások

a budapesti áru- és értéktőzeden 1902. május 27-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.75
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,1%	120 —
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2,1%	100.—
Magyar keleti vasúti államkölcsön 1876-ból	119.80
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horváth-szlavónföldtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	201.50
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	162 —
Osztrák járadék papírban	101.30
Osztrák járadék ezüstben	101.30
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák korona járadék	99.70
Osztrák államsorsjegyek	142.75
Osztrák magyar bank részvény	16 —
Magyar hitelbank részvény	712.—
Osztrák hitelintézet részvény	688.25
Párisi vista	95.27
20 frankos arany (Napoleon d'or)	13.07
Németbirodalmi márka	117.27
London vista	240.27
20 márkás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ő cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXII. cs. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák örökös tartományokban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 17.822 nyereményt tartalmaz készpénzben 442.850 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatatlan 1902. évi június hó 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a., továbbá lottójüjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirás és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

162.

A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátékok osztálya.

Fő-üzlet:

Zöldfa-u. elején.

HÁASZ MANÓ

női divatáruhaza, Nagyvárad.

Fiók-üzlet:

Amerikai áruház.

Szives figyelmét kívánom felhívni a t. vevőközönségnek remekül összeválogatott

tavaszi ujdonságaimra

és tekintettel a mindenki által ismert óriási forgalomra, abban a helyzetben vagyok, hogy határozottan olcsóbban adhatok, mint bárki.

T. vevőim még azon előnyben részesülnek, hogy már 10 frt bevásárlásnál, bárha az részletekben történik is,

saját műtermemben (Zöldfa-utca 29. sz.) készült 60 cm. magas életnagyságu fényképet kapnak teljesen ingyen,

csupán a papírkéretért s a reá való feszítésért önköltségemet, 1 frt 50 krt számítom fel. Maga ez életnagyságu fénykép a világ egy műintézetében sem sze-rezhető be olcsóbban, mint 10 forintért.

Felhívás

Nagyvárad és vidéke n. é. hölgyközönségéhez!

Elvemhez hűen üzletemben mindenkor csakis a **divat legújabb termékeit** árusítom, elhatároztam, hogy az idei nyári évadra beszerzett áruimat, melyek a kedvezőtlen időjárás következtében **tulhalmozottan** maradtak raktáromon, **jóval** a rendes szabott áron alól bocsássam áruba.

Ezen olcsóbb eladás e hó 26-án kezdődik és tart e felhívás megszűntetéséig.

Leszállított árban kerülnek eladásra az összes raktáron lévő mosókartonok, mosócepherek, francia batisztok, mosó gyászkelemék. Körülbelül 500 db színes napernyő, 3 csoport fekete napernyő — az összes francia delaine, rengeteg választéku diszkellékek, és csipkeneműek, teljes raktár **színes** Blouse- és Ruha-selymekben, végre az összes raktáromon található fehér batiszt blous, színes batiszt blous, fekete és színes selyemblous, valamint remek kivitelű övek.

A többi árucikkeim is mérsékelt olcsó árban kaphatók.

Tisztelettel

Flegman Ármin,
Bémer-tér.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

6949/1901. szám.

Hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság ezennel közhírré teszi, hogy a *Nemes Lajos* által felállítani szándékolt timár telep telepengedélyezése tárgyában *folyó év június hó 4-ik napjának d. e. 11 órájára* Lovass-utca 662. sz. házhoz helyszíni tárgyalást tűzött ki, a mely körülményről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy esetleges kifogásait a helyszíni tárgyalás alkalmával adják elő, mert a későbbben teendő felszólamlások figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1902. május hó 20-án.

Gerő,

r. főkapitány.

196.

HOFFER BERTALAN

paplan és matrác különlegességek gyártása
NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár-épület).

Milyen csalódás

éri azokat, kik mindent hisznek, azt is, hogy a házilag elkészített paplanokat a kereskedők készítik a saját műhelyükben, pedig az nem igaz, mert csak az én gyári helyiségemben készülnek a valódi, kitűnő

PAPLANOK!

Ez a házilag készült, valódi paplan, a többi csak rossz utánzat, a mit a vevő, sajnos, csak a saját kárán tud meg, de már későn.

Ruge paplan . . . 1 frt 60 kr.	Kasmier paplan . . . 2 frt 40 kr.	Gloria paplan . . . 3 frt 25 k
Jobb > . . . 1 > 80 >	Jobb > . . . 3 > 60 >	Atlasz v. selyem paplan 6 > — >
Gratióz, kelengye-paplan, atlasz . . . 10 frt. Valódi gyapju kasmir . . . 10 frt.		

Paplan-áthúzás jutányosan elvállaltatik.

Szabóknak különösen ajánlom táblás és méteres vattáimat

Tisztelettel

HOFFER BERTALAN Fő-utca, (Bazár-épület).

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

rőfös és női divatáruháza,

Nagyvárad, Zöldfa-utca, a «Zöldfa» söresarnok mellett.

Raktáron tartunk legújabb divatu selyem, batiszt, Lyberti selyem és kreton *ingblousokat*, valamint legújabb napernyők, delaine, szövetek, francia selyem batisztok és ruhaselymek. — Nagy választék Chiffon és vászonárunkban. **Bélésárunk nagy raktára.** — Üzletünket a legszolidabb alapon vezetjük.

Női ruhák mérték után megrendelhetők.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyunk

teljes tisztelettel

Szabó Testvérek.